

Handläggare
Maja Pääjärvi
Telefon: 08-50831735**Till**
Kulturnämnden
2026-03-24

Ny avgiftsmodell och nya kursavgifter för Kulturskolan Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens förslag om ny avgiftsmodell och förslaget till nya kursavgifter för Kulturskolan.
2. Kulturnämnden föreslår att den nya avgiftsmodellen och de nya kursavgifterna börjar gälla den 1 augusti 2026.
3. Ärendet hemställs till kommunfullmäktige.
4. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

I enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2025 ska kulturnämnden i samarbete med kommunstyrelsen utreda stadens kulturskoleavgifter i syfte att öka jämlikheten.

Kulturskolan har inom budgetuppdraget:

1. Utvärderat de nuvarande avgifterna.
2. Tagit fram ett förslag till en ny avgiftsmodell som speglar verksamhetens utformning och kommande utveckling samt tagit fram nya lägre kursavgifter som är tydliga och jämlika för deltagarna.

Förutsättningen för att införa lägre kursavgifter är att Kulturskolan kompenseras för minskade intäkter och därmed den minskade rambudget som en sänkning innebär. I årets budget har avdelningen kompenserats. 2027 behöver ytterligare medel tillskjutas då avgiftssänkningen får en helårseffekt.

Kulturskolans avgifter ändrades senast år 2020. Sedan dess har Kulturskolans verksamhet utvecklats vad gäller utbud, kursformat och digital verksamhet. Kulturskolan ser ett behov av en ny avgiftsmodell som är anpassad till dagens förutsättningar och som stödjer kommande verksamhetsutveckling.

En avgiftsmodell som utgår från kursformat istället för ämne skulle vara mer ändamålsenlig när nya ämnen utvecklas kontinuerligt inom avdelningen. Den stödjer hur Kulturskolan kan sätta avgifter på nya kursformat och nya ämnen. Avgifter utifrån kursformat bidrar också till en jämlik kulturskola där deltagarna får samma avgift oavsett vilket ämne de väljer. Avgiftsmodellen ska ha färre

avgiftsnivåer som ska vara tydliga och jämlika i hela Kulturskolan. Med bakgrund av dagens ekonomiska läge där många hushåll har ansträngda ekonomiska förutsättningar¹ kan lägre avgifter samt att fler får möjlighet att beviljas avgiftsfri Kulturskola sänka tröskeln för deltagande i Kulturskolan.

En stabil budget med en kompensation för avgiftssänkningen är en förutsättning för att Kulturskolan ska kunna tillhandahålla det breda utbud som finns idag. I Kulturskoleplanen har Kulturskolan identifierat tre huvudformat:

- Bokningsbara korta och långa kurser
- Öppen verksamhet
- Verksamhet i samverkan med skolan

Öppen verksamhet, vissa korta kurser och samverkan med skolan är format som är avgiftsfria för deltagaren. Dessa format ingår i Kulturskolans ordinarie erbjudande och är viktiga för att nå ut jämlikt med Kulturskolans verksamhet. Den avgiftsbelagda verksamheten som beskrivs i förslaget till ny avgiftsmodell behöver kompletteras med ett varierat utbud av avgiftsfri verksamhet såsom öppen verksamhet och samverkan med skolan.

Förslaget är en avgiftsmodell med till stor del ämnesneutrala avgifter som baseras på kursformat med sänkta avgiftsnivåer som är tydliga och jämlika över hela Kulturskolan. Förslaget innebär även att fler får möjlighet att ansöka om och beviljas avgiftsfri Kulturskola.

Bakgrund

Kulturskolans avgifter uppdaterades senast 2020 och fastställdes av kommunfullmäktige den 25 maj 2020. Avgifterna baserades på ett uppdrag som Kulturskolan fick i budget för 2019, där Kulturskolan skulle analysera vilka effekter och resultat som tidigare insatser gett för att bredda deltagandet i kulturskolans verksamhet.

Analysen fokuserade på de insatser Kulturskolan genomfört de senaste fem åren och främst på den avgiftssänkning som genomfördes 2015. Analysen visar på att avgiftsmodellen från 2015 inte fått avsedd effekt med ett ökat deltagande i stadsdelar där Kulturskolan hade låg beläggning och att det behövs andra insatser för att öka deltagandet. Exempel på insatser som gett effekt är riktade och uppsökande verksamheter som direkt vänts till

underrepresenterade grupper i närmare samarbete med skola och fritids.²

Det nya kursavgiftssystemet började gälla den 1 augusti 2020. Det bestod av något höjda kursavgifter och en ökad möjlighet att få helt eller delvis nedsatt avgift för hushåll med låg inkomst. För att Kulturskolan skulle kunna nå fler barn och unga i stadsdelar med lägre deltagande och andra underrepresenterade grupper, föreslog förvaltningen att Kulturskolans riktade, avgiftsfria och uppsökande verksamhet skulle utökas. Expandingen av dessa verksamheter skulle finansieras genom ett nytt kursavgiftssystem där nya möjligheter gavs att söka fullständig eller partiell avgiftsbefrielse, baserat på hushållets inkomst, kombinerat med ökade kursavgifter.³

I stadens budget 2021 fick kulturnämnden i uppdrag att utvärdera det justerade avgiftssystemet som beslutades 2021 för att säkerställa att insatserna får önskad effekt. Utvärderingen visade att insatserna i det justerade avgiftssystemet till stor del haft önskad effekt då både antalet deltagarplatser i avgiftsfri verksamhet och de hushåll som beviljats avgiftsbefrielse helt eller delvis hade ökat. Kulturskolans förnyade arbetssätt och kursformat breddade deltagande och nådde nya målgrupper i den mån det var möjligt med hänsyn till coronapandemin.⁴

I kommunfullmäktiges budget för 2024 fick kommunstyrelsen, i samarbete med kulturnämnden, i uppdrag att utvärdera befintlig avgiftsmodell för kolloverksamhet och Kulturskolan samt utreda en ny med syfte att öka barns deltagande oavsett hushållsinkomst. Det ärendet landade i slutsatsen att Kulturskolan kommer att behöva utvärdera befintlig avgiftsmodell och uppdatera den utifrån den kommande kulturskoleplanens mål och uppdrag.

Ärendet

I enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2025 ska kulturnämnden i samarbete med kommunstyrelsen utreda stadens kulturskoleavgifter i syfte att öka jämlikheten. Kulturförvaltningen har i kommunfullmäktiges budget 2026 fått medel för att Kulturskolan ska införa sänkta kursavgifter.

² Kulturförvaltningen. Kulturskolan. Effekter och resultat av insatser för breddat deltagande i Kulturskolan Stockholm. Sammanfattande analys med förslag till åtgärder. 2019-09-25

³ Kulturförvaltningen. Kulturskolan. Effekter och resultat av insatser för breddat deltagande i Kulturskolan Stockholm. Tjänsteutlåtande Dnr 1.1/560/2019.

⁴ Kulturförvaltningen. Kulturskolan. Utvärdering av Kulturskolans justerade avgiftssystem. Dnr 1.1/2461/2021 2021-12-03.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Kulturskolan i samarbete med stadsledningskontoret. Kulturskolan har tagit fram en checklista för barnets rättigheter till ärendet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kulturskolan idag

Kulturskolan Stockholm är landets största kulturskola, med rötter i den kommunala musikskolan och Vår Teater. Verksamheten har breddats över tid och erbjuder idag kurser och aktiviteter inom flertalet kulturområden, såsom musik, dans, cirkus, konst, media, teater och musikal. Under senare år har Kulturskolan även utvecklat sitt utbud inom till exempel spelskapande, podcast och flera andra kulturuttryck.

Kulturskolan finns i samtliga elva stadsdelsområden och erbjuder aktiviteter i många olika format. Kulturskolan erbjuder alltifrån nybörjarkurser och prova på-tillfällen till avancerade program. Barn och unga deltar i korta och långa bokningsbara kurser och i öppen verksamhet utan föransökan på sin fritid. Många deltar också genom olika former av samverkan med skolan. Ett exempel på verksamhet som genomförs under skoldagen är Kulturskolans orkesterskola/El Sistema och Kulturskolans årskursverksamhet så som Tvåornas kör, Förskoleklassernas dans och Fyrornas teater. Där når Kulturskolan många deltagare som annars inte skulle hitta till verksamheten under sin fritid.

Kulturskolans uppdrag

Kulturskolan ska vara en kreativ fristad, en plats för kultur, lust, glädje och nyfikenhet för alla Stockholms barn och unga. En plats där barn och unga kan utforska sina förmågor tillsammans med andra, utvecklas som skapande individer och stärka sin tro på sig själva. Kulturskolan ska vara en tillgänglig och trygg plats där barn och unga kan träffa varandra och skickliga pedagoger i konstnärligt lärande och skapande. Kulturskolan ska erbjuda kurser och aktiviteter och bidra till en meningsfull fritid under hela kalenderåret. Barn och unga ska ha samma möjligheter att upptäcka, prova på och utveckla sitt eget skapande oavsett förkunskaper eller var i staden de växer upp.⁵

Nuvarande avgiftsmodell

Nuvarande kursavgiftssystem fastställdes av kommunfullmäktige den 25 maj 2020.

Långa kurser (Terminskurser)	Avgift
Musik/Sång	950
<i>Musik/Sång (storgrupp)</i>	750
Konst och media, cirkus, teater/musikal	950
<i>Konst och media, cirkus, teater/musikal (storgrupp)</i>	750
Ensemble/orkester/kör	500
Ensemble/orkester/kör (deltar även i instrumentundervisning/sång)	500
Kulturskolans avancerade program (KAP)	2800
Deltagare från annan kommun	3500
Korta kurser	Avgift
Kortkurs (sex lektioner)	500
Nyfiken på (tre lektioner)	300
Prova-på kurs (en lektion)	0
Deltagare från annan kommun	1750
Övrigt: instrumenthyra	300

Tabell 1. Tabellen visar Kulturskolans nuvarande avgiftsmodell och kursavgifter.

Kulturskolans långa kurser (terminskurser) kostar idag 950 kr eller 750 kr för en termin. Långa kurser inom orkester, ensemble och kör kostar 500 kr för en termin. Kurser med stor grupp kostar 750 kr och kurser med mindre grupp kostar 950 kr. I praktiken innebär det att ämnen som traditionellt har en mindre grupp såsom instrument och sång kostar 950 kr. Ämnen som traditionellt sett har större grupp såsom dans, bild och teater kostar 750 kr. Ämnen som traditionellt har en stor grupp men mer tid såsom dans, bild och teater för äldre deltagare kostar också 950.

Idag finns det möjlighet att söka nedsatt avgift och avgiftsfritt för Kulturskolans bokningsbara kurser. Vid ansökan om nedsatt avgift eller avgiftsfritt ska ansökande redovisa hushållsinkomst. Hushåll som har en årsinkomst lägre än sex prisbasbelopp beviljas avgiftsbefrielse och hushåll som har en årsinkomst lägre än åtta prisbasbelopp beviljas nedsatt avgift. Nedsatt avgift för en lång kurs (terminskurs) innebär en sänkning av kurspriset på 300 kr per termin. Kulturskolan har också syskonrabatt som gäller från och med det tredje barnet som går på Kulturskolan.

Kulturskolan har idag en mängd olika varianter på antal tillfällen, antalet deltagare per grupp samt tid per tillfälle inom formatet Långa kurser (terminskurser). Detsamma gäller för formatet Korta kurser. Varianterna utgår från barn och ungas behov vad gäller ålder på deltagare och estetiskt uttryck.

Kulturförvaltningen
Kulturskolan

Askebykroken 13
Box 8100
163 08 Spånga
Växel 08-50831900
Fax
kultur@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Kulturskoleavgifter i länet

Stockholms stads kulturskoleavgifter är i stor utsträckning lägre än eller i samma prisklass som de övriga Kulturskolorna i länet. Några kulturskolor har lägre avgift än Kulturskolan. Det finns flera Kulturskolor i regionen har ämnesneutrala avgifter, även Malmö och Göteborgs kulturskolor har ämnesneutrala avgifter.

Kommun	Musik	Dans	Teater	Bild och form	Kortkurs	Avancerat program	Ensemble, vid terminskursplats inom parentes
Botkyrka	350	350	350	350	200	750	200
Danderyd	1720	1720	1720	1720	860	-	1820 inkl. terminskurs
Ekerö	1092 - 1520	-	1092 - 1520	1092 - 1520	0 - 1400	-	1092
Haninge	1000	750	-	750	-	-	500
Huddinge	1100	1100	1100	1100	100 - 500	1480	1100 (900)
Järfälla	1100	1100	1100	1100 - 1250	300 - 600	1250 - 1750	750 (200)
Lidingö	1330 - 1765	-	1535	-	-	-	(0)
Nacka	1245	1272	1272	1028	-	-	599
Norrtälje	100	100	100	100	-	-	(0)
Nykvarn	500	-	500	800	-	-	350
Nynäshamn	950	950	950	950	-	-	950
Salem	800	800	800	0	-	-	0
Sigtuna	1317	861 - 1147	861 - 1147	1147	-	1951 - 3098	823
Sollentuna	1210	990	1210 - 1760	1210	-	2420	900 (490)
Solna	700 - 1250	700 - 1250	700 - 1250	700 - 1250	350	1650	0 - 1250
Stockholm	750 - 950	750 - 950	750 - 950	750 - 950	300 - 500	2800	500
Sundbyberg	955 - 1470	955 - 1470	1470	980	½ kursavgift	3450	955
Södertälje	600	600	600	600		900	0
Tyresö	750 - 1460	840 - 1460	840 - 1460	840 - 1460	505 - 840	2600	0
Täby	1700	-	1700	1700	850	-	150
Upplands-Bro	600 - 900	600 - 900	600 - 900	600 - 900			0 - 900
Upplands Väsby	650 - 1050	650	650	1050	-	-	600 (0)
Vallentuna	1500	900	900	900 - 1500	-	-	750
Vaxholm	1300 - 1950	900	900	900	-	-	800
Värmdö	1300	1300	1300	1300	-	-	430 (260)
Österåker	1561	-	-	-	-	-	326

Tabell 2. Tabellen visar kursavgifter för Kulturskolorna i Stockholmsregionen. Källan är respektive kommuns/kulturskolas hemsida. Utdrag från hemsidorna är gjorda mellan 2026-01-12 - 2026-01-19.

Kulturförvaltningen
Kulturskolan

Askebykroken 13
Box 8100
163 08 Spånga
Växel 08-50831900
Fax
kultur@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Utvärdering av befintlig avgiftsmodell

Kulturskolan har utvärderat den nuvarande avgiftsmodellen.⁶

Utvärderingen baseras på de åtgärder som förslogs i 2019 års analys av effekter och resultat av insatser för breddat deltagande i Kulturskolan.⁷ Den nuvarande avgiftsmodellen utvärderades även 2021, men på grund av att deltagandet i kulturaktiviteter i stort gick ner under pandemin var det svårt att jämföra med deltagande innan pandemin.

Kulturskolan har arbetat med de förslag på åtgärder som föreslagits i 2019 års analys. Kulturskolan ser att många av de insatser som beskrivs i analysen har gjort att Kulturskolan når ut bredare med sin verksamhet. En slutsats i utvärderingarna från 2019 och 2021 som kvarstår är att en mindre förändring av avgifterna inte påverkar deltagandet i den bokningsbara verksamheten i olika stadsdelsområden och för olika målgrupper.

Ett av de huvudsakliga förslagen i analysen som föranledde de nya avgifterna 2020 var att införa högre kursavgifter för att frigöra resurser för att kunna tillgängliggöra Kulturskolan för fler. Detta genom att införa en avgiftstrappa med möjlighet till sänkt avgift och hel avgiftsbefrielse för de hushållen med sämre ekonomiska förutsättningar, samt för att finansiera en viss avgiftsfri verksamhet.

Kulturskolans har sedan 2020 ett ökat antal deltagare inom den avgiftsfria verksamheten i skolan samt den öppna avgiftsfria verksamheten. Exempel på avgiftsfri verksamhet i skolan är årskursverksamheten Tvåornas kör. Ett exempel på öppen verksamhet är Klubb Arena, en ungdomsscen där unga i staden får möjlighet att uppträda, ta del av kultur och umgås med andra likasinnade.

Kulturskolans har sedan 2010 sökt medel från Kulturrådet för olika satsningar på utveckling av öppen verksamhet. Kulturrådet har aviserat att bidraget tilldelas även 2026 och kan användas hela 2027. Därefter finns inget besked om bidraget. Om det avskaffas riskerar Kulturskolan Stockholm minskade medel för öppen verksamhet.

Kulturskolans statistik visar att den avgiftsfria verksamheten bidrar till att öka deltagandet i stadsdelsområden som har lågt deltagande i den avgiftsbelagda verksamheten, vilket också utjämnar deltagandet

⁶ Kulturförvaltningen. Kulturskolan. Utvärdering av Kulturskolans avgiftsmodell och avgifter 2025. Dnr KUL 2025/1770-1

⁷ Kulturförvaltningen. Kulturskolan. Effekter och resultat av insatser för breddat deltagande i Kulturskolan Stockholm. Sammanfattande analys med förslag till åtgärder. 2019-09-25.

mellan stadsdelsområdena. Några av Kulturskolans enheter har uppmärksammat att även anmälningsförfarandet är en tröskel för vissa deltagare och vårdnadshavare som gör att de inte tar del av Kulturskolans bokningsbara verksamhet. Detta understryker behovet av avgiftsfri verksamhet för att nå ut med verksamhet till fler.

Kulturskolan har öppen och uppsökande verksamhet i parklekar, på fritidsgårdar och på bibliotek. Uppsökande verksamhet är bra för att nå ut i specifika områden eller till specifika målgrupper som Kulturskolan annars har svårt att nå.

I Kulturskolan finns det möjlighet att söka nedsatt avgift och avgiftsbefrielse som beviljas baserat på hushållsinkomst. Cirka 350 barn och unga under läsåret 2023/2024 och ca 400 barn under läsåret 2024/2025 beviljades nedsatt avgift eller avgiftsbefrielse. Kulturskolan drar slutsatsen att nedsatt avgift och avgiftsbefrielse har fungerat väl för att tillgängliggöra Kulturskolan till fler.

Kulturskolan har under de senaste åren utvecklat nya ämnen och kursformat. Kulturskolan har nu ämnen som film, DJ, spelskapande och online/hybridkurser i ordinarie utbud. En utmaning i utvecklingen av nya ämnen och format är att Kulturskolans avgiftssystem utgår från fyra traditionella ämnesinriktningar och ett bestämt antal lektioner. Nya ämnen har därför utformats och prissatts efter de ämnen som finns i avgiftssystemet, och inte efter det kursformat som passar deras särart. Det har varit svårt att prissätta genreöverskridande kurser som inte tydligt passar in i någon av de angivna ämneskategorierna. Avgifter baserat på ämnen har inte gynnat utvecklingen av Kulturskolans utbud.

Som beskrivs ovan så baseras nuvarande avgifter på ämne. Ämnen som traditionellt har en mindre grupp såsom musik kostar mer. Ämnen som traditionellt sett har större grupp såsom dans, bild och teater kostar mindre. Ämnen som traditionellt har en stor grupp men mer tid såsom dans, bild och teater för äldre deltagare kostar också mer. Detta innebär att det ämne du väljer påverkar priset på kursen, tillsammans med längden på kurstillfället och antal deltagare. Då olika ämnen har bäst förutsättningar att genomföras med olika stora grupper och under olika långa kurstillfällen kommer det ämne du väljer påverka priset på din kurs. Ett exempel är att musik som oftast genomförs i mindre grupp blir dyrare än att gå i teater eller dans som oftast genomförs i större grupper. Ämnesneutrala avgifter skapar en jämlikhet då kurser kostar lika mycket oavsett vilket ämne stadens barn och unga vill delta i.

Ekonomisk analys

Kulturförvaltningens omvärldsanalys 2024 visar att det försämrade ekonomiska läget kan leda till ökade klyftor i deltagandet i kulturlivet, där de med svagare ekonomiska förutsättningar får sämre möjligheter att ta del av kultur och andra fritidssysselsättningar. Omvärldsanalysen lyfter att en rapport från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor (MUCF) visar att den höga inflationen har begränsat hushållens möjlighet att betala för barns fritidsaktiviteter.

En rapport från Rädda Barnen visar på ett liknande sätt att föräldrarnas ekonomi i hög grad påverkar barnens möjlighet till en meningsfull fritid. Varannan ensamstående förälder och en av tre sammanboende med lägre inkomst uppger att man har haft svårigheter att betala för barnens fritidsaktiviteter. Det kan därmed konstateras att ett hinder för barns och ungas tillgång till en aktiv och meningsfull fritid är kostnader för aktiviteterna.⁸

Mot denna bakgrund skulle en sänkning av avgifterna kunna sänka tröskeln för deltagande i Kulturskolan, framför allt för de som hittat Kulturskolan men behövt prioritera bort att delta på grund av kostnaden.

Fritidskortet

Från och med september 2025 införde regeringen ett nationellt fritidskort. Vårdnadshavare kan då ansöka hos e-hälsomyndigheten om att använda fritidskortet för att betala barnets fritidsaktiviteter hos utföraren.

Alla barn och ungdomar i Sverige som är mellan 7 och 16 år kan få tillgång till Fritidskortet. Fritidskortets belopp är 550 kronor per barn 2026. Barn och ungdomar som bor i hushåll med bostadsbidrag får 2500 kronor. Ersättningen betalas till utföraren efter anmälan till aktiviteten.

Kulturskolan är sedan hösten 2025 ansluten till Fritidskortet. Fritidskortet omfattar dock inte hela Kulturskolans målgrupp, som är barn och unga mellan 6 och 22 år.

Lägre avgifter i kombination med fritidskortets bidrag gör att de avgiftsbelagda kurserna kommer att bli förmånliga även för familjer med låga hushållsinkomster.

Förslag till ny avgiftsmodell

Ämnesneutrala avgifter

Ämnesneutrala avgifter skapar en jämlikhet då kurser kostar lika mycket oavsett vilket ämne stadens barn och unga vill delta i.

Nuvarande avgifter baseras på ämne. Ämnen som har en mindre grupp eller har mer tid kostar mer och ämnen som har mindre tid eller större grupp kostar mindre. Detta innebär exempelvis att musik som oftast genomförs i mindre grupp blir dyrare än att gå i teater eller dans. Med ämnesneutrala avgifter kostar det lika mycket oavsett vilket ämne en deltar i.

Kulturförvaltningen föreslår att avgiften ska vara samma oavsett ämne, med undantag för lång kurs i ensemble, orkester eller kör som behåller det nuvarande priset 500 kr. Förslaget är att avgifterna till så stor del som möjligt ska sättas utifrån kursformat, såsom lång kurs eller kort kurs och inte ämne. Ämnesneutrala avgifter förenklar också utvecklingen av Kulturskolans utbud och ämnen, genom att kurser inom nya ämnen kan ges det format som passar ämnet.

Färre avgiftsnivåer

Två avgifter för långa kurser och en avgift för korta kurser gör det enklare att kommunicera avgifterna.

Tidigare avgiftsärende har styrt formaten på lovkurser och kortkurser så att Kulturskolan erbjudit lovkurser om 1-3 dagar och kortkurser under terminerna om 3-6 veckor. I det nya avgiftsförslaget blir formaten friare vilket kommer att underlätta planeringen av utbudet på exempelvis lovdagar.

Nedsatt avgift, avgiftsfritt och syskonrabatt

Idag finns det möjlighet att söka nedsatt avgift och avgiftsfritt för Kulturskolans bokningsbara kurser. Vid ansökan om nedsatt avgift eller avgiftsfritt ska sökande redovisa hushållsinkomst.

Kulturskolan har också syskonrabatt som gäller från och med det tredje barnet som går på Kulturskolan.

Nedsatt avgift för en lång kurs (terminskurs) innebär en sänkning av kurspriset på 300 kr per termin. Årligen har 30-50 hushåll beviljats nedsatt avgift under de två senaste läsåren.

Kulturförvaltningen föreslår att de familjer som idag kan ansöka om och beviljas nedsatt avgift i den nya avgiftsmodellen får möjlighet att ansöka avgiftsbefrielse istället. Förvaltningens förslag är att inkomstgränsen för att få avgiftsfri kulturskola höjs så att alla

hushåll som har en årsinkomst lägre än åtta prisbasbelopp har möjlighet att ansöka om avgiftsbefrielse.

Att fler familjer har möjlighet att beviljas avgiftsfria kurser kan skapa förutsättningar för fler barn och unga att delta i Kulturskolan.

Det ska fortfarande vara möjligt att ansöka om och beviljas syskonrabatt.

Avgiftsfri verksamhet

Den avgiftsfria verksamheten är viktig för att Kulturskolan ska nå ut jämlikt med verksamheten. Den avgiftsbelagda verksamheten behöver kompletteras med ett varierat utbud av avgiftsfri verksamhet. Det följer kulturskoleplanens inriktning och utvärderingen av nuvarande avgifter där slutsatsen är att avgiftsfri verksamhet bidrar till att öka deltagandet i stadsdelar med lågt deltagande. Kulturskolan behöver fortsätta utveckla och utöka den avgiftsfria verksamheten för att kunna sänka trösklarna för deltagarna.

Förslag på nya kursavgifter

Kulturskolan presenterar nedan ett förslag till nya kursavgifter.

Förslag till nya kursavgifter för avgiftsbelagda kurser

Kursformat	Beskrivning	Ny avgift (kr)	Nuvarande avgift (kr)
Långa kurser			
Långa kurser*	6-16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	650	750-950
Långa kurser - ensemble, orkester & kör	6-16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser	500	500
Långa kurser fördjupning - Kulturskolans avancerade program	10-16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	2400	2800
Långa kurser - Utomkommunal deltagare i mån av plats	6-16 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	4000	3500
Korta kurser			
Korta kurser	1-5 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	250	300-500
Korta kurser – Utomkommunal deltagare i mån av plats	1-5 veckor. Inkluderar online/hybridkurser.	1750	1750
Instrumenthyra			
Instrumenthyra	Instrumenthyra under högst 16 veckor.	250	300
Avgiftsfritt och syskonrabatt			
Syskonrabatt	Avgiftsfritt från och med tredje barnet i hushållet som deltar i Kulturskolan.		
Avgiftsfritt	Hushåll med en årsinkomst lägre än åtta prisbasbelopp.		

Tabell 3. Kulturskolans förslag till nya kursavgifter för avgiftsbelagda kurser och instrumenthyra. Beskrivning av förutsättningar för att beviljas syskonrabatt och avgiftsfritt.

* Lång kurs inom ensemble, orkester och kör har samma pris som tidigare, 500 kr. Nuvarande avgift för instrumentkurs plus orkester eller ensemble är 1450 kr, ny avgift för instrumentkurs plus orkester eller ensemble blir 1150 kr.

Exempel på kostnad utifrån nya kursavgifterna*Deltagande i lång kurs under ett läsår*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Att betala 1300 kr*Skillnad - 200-600 kr beroende på ämne**Deltagande i lång kurs under ett läsår, med fritidskortet*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Fritidskortet -550 kr

Att betala 750 kr*Skillnad - 750-1150 kr beroende på ämne**Deltagande i lång kurs inom musik och hyra av instrument*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Instrumenthyra 250 kr x2 500 kr

Att betala 1800 kr*Skillnad - 700 kr**Deltagande i lång kurs inom musik och hyra av instrument, med fritidskortet*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Instrumenthyra 250 kr x2 500 kr

Fritidskortet -550 kr

Att betala 1250 kr*Skillnad - 1250 kr**Kombinera instrumentkurs med orkester eller ensemble*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Terminsavgift 2 500 kr x2 1000 kr

Att betala 2300 kr*Skillnad - 600 kr**Instrumentkurs samt orkester eller ensemble, med fritidskortet*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Terminsavgift 2 500 kr x2 1000 kr

Fritidskortet -550 kr

Att betala 1750 kr*Skillnad - 1150 kr**Instrumentkurs, orkester eller ensemble och hyra av instrument, med fritidskortet*

Terminsavgift 650 kr x2 1300 kr

Terminsavgift 2 500 kr x 2 1000 kr

Instrumenthyra 250 kr x2 500 kr

Fritidskortet -550 kr

Att betala 2250 kr*Skillnad - 1250 kr*

Sammanfattning av kostnadseffekter

Dessa exempel visar att den nya avgiftsmodellen, särskilt i kombination med fritidskortet, avsevärt sänker tröskeln för deltagande i Kulturskolans verksamhet.

Beskrivning

Utöver avgiftsnivåerna har Kulturskolan interna riktlinjer för korta och långa bokningsbara kurser. De reglerar tid för kursen, antal tillfällen och gruppstorlek. Kulturskolan har även bokningsvillkor för kursformaten som beskrivs i Kulturskolans kurskatalog.

Motivering

- **Ämnesneutrala kursavgifter.** Kursavgifter som utgår ifrån kursformat med färre avgiftsnivåer skapar tydliga och jämlika avgifter i hela Kulturskolan.
- **Lägre kursavgifter.** Mot bakgrund av hushållens ansträngda ekonomi kan en avgiftssänkning sänka tröskeln för deltagande i Kulturskolan.
- **Färre avgiftsnivåer. Färre avgiftsnivåer.** Det blir enklare att prissätta kurser och kommunicera fyra avgiftsnivåer (650 kr, 500 kr, 250 kr och 2400 kr) än som tidigare fem (950 kr, 750 kr, 500 kr, 300 kr och 2800 kr).

Förutsättning för införande

En kommunikationsinsats och ett internt arbete i verksamhetssystemet krävs för att genomföra förslaget.

Kompensation för avgiftssänkningen

Förutsättningen för att införa lägre kursavgifter är att Kulturskolan kompenseras för minskade intäkter och därmed den minskade rambudget som en sänkning innebär. Förslaget innebär att avdelningen behöver kompensation för intäktsbortfall om 9,8 mkr per år. I årets budget har avdelningen kompenserats. 2027 behöver ytterligare medel tillskjutas då avgiftssänkningen får en helårseffekt.

Barnkonsekvensanalys

Analysen visar på att förslaget till en ny avgiftsmodell och nya kursavgifter för Kulturskolan stärker barnets rättigheter enligt barnkonventionen.

Förslaget som innebär sänkta och mer jämlika kursavgifter samt en ökad möjlighet att beviljas avgiftsfri Kulturskola kan möjliggöra för fler barn och unga att ta del av Kulturskolan oavsett förutsättningar. Detta bidrar i sin tur till att fler barn och unga kan tillgodogöra sig rätten till kultur och rätten till utveckling.

Analysen baseras på aktuell information om barn och ungas livsvillkor och avdelningens kunskap på området.

Utöver att införa förslaget till ny avgiftsmodell och nya kursavgifter behöver Kulturskolan fortsätta arbeta för att vara tillgänglig för alla som vill delta. Analysen lyfter vikten av att Kulturskolan erbjuder olika verksamheter, på olika tider och i olika format för att tillgodose så många behov som möjligt. Kulturskolan behöver skapa fler och mer dynamiska vägar för barn och unga att både hitta in i och ta del av verksamheten, men också för att ta sig vidare i sitt lärande och skapande. Detta är också ett av kulturskolans utvecklingsområden i Stockholms stads kulturskoleplan, Att växa med kultur.

Förvaltningens förslag

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens förslag om ny avgiftsmodell och förslaget till nya kursavgifter för Kulturskolan.
2. Kulturnämnden föreslår att den nya avgiftsmodellen och de nya kursavgifterna börjar gälla den 1 augusti 2026.
3. Ärendet hemställs till kommunfullmäktige
4. Ärendet justeras omedelbart

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Jelena Veljkovic
Avdelningschef
Kulturförvaltningen